

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 308022 16 Rev
Sarajevo, 28.12.2016. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nezirović Gorana, kao predsjednika vijeća, Sadović Amire i Malešević Snježane, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice K. A. iz S., Ulica, koju zastupaju punomoćnici L. I., advokat iz S., i A.K. , advokat iz S., protiv tuženog DŽ. E., dekana Mašinskog fakulteta u S., Ulica, kojeg zastupa punomoćnik K.H, advokat iz S., radi diskriminacije u oblasti zaposlenja, v.s.p. 1.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 308022 14 Gž od 08.01.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28.12.2016. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 308022 12 P od 27.12.2013. godine odbijen je u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim tužiteljica prof. dr. A.K. traži utvrđenje da je prema njoj tuženi prof. dr. E.DŽ, kao dekan Mašinskog fakulteta, izvršio diskriminaciju tako što je kao nastavnicu na predmetu matematiku 1, doveo u neravnopravan položaj u odnosu na druge zaposlenike u istom zvanju, uvodeći treću nastavnu liniju na jedinom predmetu koji predaje tužiteljica i angažovao drugog nastavnika u istom predmetu u periodu za akademsku 2012/2013. godinu, pa da se naloži tuženom da stavi van snage svoju Odluku broj: 06-VL-3080/12 od 09.11.2012.godine, i tužiteljici vrati sve nastavne linije na predmetu matematika 1, tako da tužiteljica ostaje isključivi nastavnik na ovom predmetu. Tom presudom naloženo je tužiteljici da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 842,40 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 308022 14 Gž od 08.01.2016. godine žalbe tužiteljice odbijene su kao neosnovane i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude tužiteljica je blagovremeno izjavila reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija uvaži, drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje istom ili drugom vijeću drugostepenog suda.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet tužbe je zahtjev kojim tužiteljica traži da se utvrdi da je tuženi prof. dr. E.DŽ. kao dekan mašinskog fakulteta prema njoj izvršio diskriminaciju na način što je doveo u neravnopravan položaj u odnosu na druge zaposlenike u istom zvanju, uveo treću nastavnu liniju na jednom predmetu koji predaje tužiteljica i angažovao drugog nastavnika u istom predmetu u periodu za akademsku 2012/2013 godinu, pa da se naloži tuženom da stavi van snage svoju odluku broj: 06-VL-3080/12 od 09.11.2012. godine, da je vrati na sve nastavne linije na predmetu matematika 1, tako da tužiteljica ostaje isključivi nastavnik na ovom predmetu.

U toku postupka nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužiteljica zaposlenica Mašinskog fakulteta u Sarajevu u zvanju vanrednog profesora na nastavnom predmetu Matematika 1 uz koji joj je dodijeljen naknadno još jedan predmet, ali prema izjavi tužiteljice, ona bi mogla predavati sve matematike, tj. pet predmeta na njenoj katedri, jer profesor R. M. predaje tri predmeta, A.O. četiri, dekan fakulteta da ima deset predmeta. Nadalje tvrdi da su joj osporena prava na vjerske praznike, pravo na bolovanje, prava na napredovanje iz radnog odnosa, da se pismeno i usmeno obraćala nastavnom vijeću oko ovih problema, ali tuženi je uvijek odbijao da njene prigovore proslijedi Nastavno naučnom vijeću osim u situaciji kada se ona lično, u pismenom obliku obraćala vijeću i tada da je postojala šansa da se o tome navodno raspravlja i diskutuje. Tužiteljica se obraćala Ministarstvu obrazovanja kao i inspekciji i instituciji ombudsmena. Prilikom izbora za vanrednog profesora, nije bilo diskriminacije. Problem se pojavio 2011.godine kada je aplicirala za stipendiju u Njemačkoj, pa kada je dobila obavijest da joj je odobrena stipendija, obratila se dekanu koji se tada „ružno“ ponašao prema njoj; bila je prinuđena da se obrati katedri umjesto vijeću nastavnika, te je od nje zatražena dodatna dokumentacija, pa je profesor iz Njemačke morao ponovo poslati pismo i odobrenje za stipendiju, tako da je odobrenje od fakulteta za odlazak u Njemačku dobila tek nakon mjesec dana. Tvrdi da je procedura u drugim sličnim slučajevima, kod nekih profesora trajala svega tri dana pa je takvo postupanje tužiteljica doživjela kao maltretiranje. Za vrijeme tužiteljicinog boravka u Njemačkoj, jedna linija na predmetu Matematika ustupljena je profesorici K.S. Problem u 2011.godini bio je i zbog korištenje slobodnih dana za Vaksrs, a u 2012. godini koristila je tri dana vjerskih praznika (za krsnu slavu i Božić). Tužiteljica ne prisustvuje sjednicama katedre iz razloga što ne može istaći sve što ona hoće, ali da se inače pismeno očituje. Prema iskazu tuženog (DŽ. E.), on je tužiteljicu predložio za prodekana i dok je obavljala tu funkciju prisustvovala je sjednicama nastavno-naučnog vijeća, ali nakon isteka mandata, tužiteljica tim sjednicama više nije prisustvovala iako je obaveza svih zaposlenika da budu prisutni, jer se o početku i dnevnom redu održavanja sjednica, zaposlenici obavještavaju na vrijeme i uobičajeno je da se sjednice održavaju zadnji četvrtak u mjesecu što - radni dan. Tuženi nije pokretao disciplinske postupke protiv tužiteljice zbog nedolaska na sjednice nastavno-naučnog vijeća. Raspored održavanja ispita je u nadležnosti prodekana, radi se na početku godine, on je lično zahtjevao da se termini ne poklapaju sa vjerskim praznicima, i to pravo da nikome nije bilo uskraćeno pa ni tužiteljici. Što se tiče tužiteljicinog odlaska u Njemačku, postupljeno je po aktima fakulteta, odobren joj je odlazak, tuženi je po ispunjenju uslova, odmah potpisao saglasnost za usavršavanje u Njemačkoj koju je primio od šefa katedre. Na prijedlog tužiteljice je odobreno da predavanja obavi S.K., što je odobrilo i nastavno-naučno vijeće, a senat dao svoju

suglasnost. Nadalje je utvrđeno da je odluka Mašinskog fakulteta koju tužiteljica traži da se stavi van snage, donesena od strane Nastavno-naučnog vijeća na sjednici održanoj 08.11.2012. godine prema kojoj je usvojena dopuna plana realizacije nastave u akademskoj 2012/2013. godinu na predmetu matematika 1, tako što je za liniju 2 angažovana kao odgovorni nastavnik prof dr S. K. sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu, a nastava iz predmeta matematika 1 da će se organizovati u tri nastavne linije, pri čemu je nastavno-naučno vijeće imalo uvid u standarde i obavljanje normative za visoko obrazovanje Kantona Sarajevo, zatim značaj predmeta matematika za dalji studij, broj studenata prvi put upisanih i studenata koji su obnovili prvu godinu studija (346) i broj nastavnih sati predavanja i vježbi 4 + 3 za predmet matematike 1. Prema spisku studenata sa ispitnog roka od 30.01.2012. godine utvrđen je ukupan broj studenata 481. Nakon što se tužiteljica obratila inspekciji povodom povrede svojih prava u pogledu donošenja navedene odluke, prosvjetni inspektor nije utvrdio postojanje elemenata, odnosno osnova za nalažanje upravnih mjera prema subjektu nadzora, jer prof dr A. K. ima punu nastavnu normu iz predmeta matematika 1, što je po važećim standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo, zatim da drži dvije nastavne linije, te da njeno nastavno opterećenje iznosi osam i više sati sedmično, da je izmjena i dopuna realizacije nastave u smislu angažovanja nastavnika sa drugog fakulteta izvršena prema propisanim procedurama i u skladu sa internim aktima fakulteta i Zakonom o visokom obrazovanju, a da je razlog za izvođenje nastave u tri linije ponašanje prema studentima tužiteljice, te da ista ne prisustvuje sjednicama nastavno-naučnog vijeća, a koji organ fakulteta predstavlja mjesto gdje imenovana može na argumentovani način izložiti problematiku u vezi izvođenja nastave iz predmeta matematike 1, te da angažovanjem drugog nastavnika nije ugrožen radno-pravni status tužiteljice, niti je dovedeno u pitanje njeno opterećenje prema standardima i normativima, a osim toga tužiteljica i dalje prima punu plaću. U postupku je utvrđeno da je odluku koju tužiteljica traži da se stavi van snage potpisao tuženi, ali da istu on lično nije donio, već nastavno-naučno vijeće na prijedlog Katedre za matematiku i fiziku, što je sve u skladu sa zakonskom procedurom.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtjev kao neosnovan uz obrazloženje prvostepenog suda da je tuženi u smislu člana 2. stav 2. Zakona o zabrani diskriminacije („Sl. glasnik BiH 59/09 i 66/16) pasivno legitimisan, ali da tužiteljica nije dokazala da se u konkretnom slučaju radi o diskriminaciji, dok je drugostepeni sud shvatanja da je tužbeni zahtjev neosnovan iz razloga što ne postoji pasivna legitimacija na strani tuženog.

Neosnovano revizija prigovara povredi odredaba parničnog postupka pozivom na odredbe čl. 221. i 231. ZPP, jer je postupak pred nižestepenim sudovima proveden u skladu sa odredbama ZPP, ocjenom svakog dokaza i svih dokaza zajedno, a drugostepeni sud je u obrazloženju svoje presude u dovoljnoj mjeri ocijenio žalbene navode tužiteljice, što je bio dužan samo u odnosu na one žalbene navode koji su bili od odlučnog značaja, a ti žalbeni navodi su ocijenjeni.

U ovoj fazi postupka sporno je da li je tužiteljica diskriminisana na svom radnom mjestu od strane tuženog zbog potpisivanja Odluke Nastavno-naučnog vijeća o uvođenju treće nastavne linije na predmetu koji predaje tužiteljica, kao i jesu li ostvarene pretpostavke temeljem kojih bi tuženi bio u obavezi staviti tu odluku van snage.

Revidentica pogrešnu primjenu materijalnog prava nalazi u tome što je drugostepeni sud zauzeo stav da tuženi u ovoj pravnoj stvari nije pasivno legitimisan propuštajući pri tome da primijeni odredbu čl. 123. Zakona o visokom obrazovanju KS („Sl.novine KS br 43/13-prečišćeni tekst) i čl.125.st.1.i 7. istog zakona koji propisuje da dekan zastupa organizacionu jedinicu i ima prava i obaveze utvrđene zakonom i statutom, te je kao rukovodilac obavezan poništiti, odnosno obustaviti izvršenje odluke rukovodioca podorganizacione jedinice ili nekog drugog tijela ako je protivna zakonu, podzakonskim i provedbenim aktima i Statutu univerziteta i o tome obavijestiti u roku od sedam dana Senat odnosno Upravni odbor u skladu sa njihovim nadležnostima, kao i organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada visokoškolske ustanove tijelo organizacione jedinice. Zbog toga, tužiteljica smatra da je na tuženom bila obaveza da pruži zaštitu nejednakog postupanja i da kao rukovodilac stavi van snage predmetnu odluku jer je protivna zakonu.

Sadržaj provedenog dokaznog postupka, suprotno navodima u reviziji, ukazuje da predmetna odluka nije nezakonita i da je Nastavno-naučno vijeće na prijedlog Katedere iz opravdanih razloga donijelo spornu Odluku 09.11.2012.godine koju je potpisao tuženi kao dekan. Naime kod utvrđene činjenice da se tužiteljica obratila inspekciji zbog povrede svojih prava u povodu donesene odluke (za koju sada traži da je tuženi stavi van snage), prosvjetni inspektor nije utvrdio postojanje elemenata, odnosno osnova za nalaganje upravnih mjera prema subjektu nadzora, jer prof. dr. A. K. ima punu nastavnu normu iz predmeta Matematika 1, što je po važećim standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo, zatim da ima dvije nastavne linije i da njeno nastavno opterećenje iznosi osam i više sati sedmično, te da je izmjena i dopuna realizacije nastave u smislu angažovanja nastavnika sa drugog fakulteta izvršena prema propisanim procedurama i u skladu sa internim aktima fakulteta i Zakonom o visokom obrazovanju. Nadalje da angažovanjem drugog nastavnika nije ugrožen radno-pravni status tužiteljice, niti je dovedeno u pitanje njeno opterećenje prema standardima i normativima, a osim toga tužiteljica i dalje prima punu plaću.

Po ocjeni ovog suda, predmetna odluka koju je potpisao tuženi kao dekan nije posljedica diskriminirajućeg postupanja prema tužiteljici, pa se revizijski navodi tužiteljice mogu smatrati subjektivnim mišljenjem temeljen na vlastitom tumačenju sadržaja dokaza koje nema objektivnog uporišta za udovoljavanje tužbenom zahtjevu. Imajući u vidu činjenicu na kojoj tužiteljica temelji svoju tvrdnju o diskriminirajućem ponašanju tuženog, a to je da je tuženi u okviru svojih ovlaštenja bio dužan da stavi van snage kao nezakonitu Odluku od 09.11.2012.godine Nastavno-naučnog vijeća, takva tvrdnja se ne može podvesti pod pojam diskriminacije, niti predstavlja osnov diskriminacije koju predviđa odredba člana 12. u vezi sa čl. 2. i 13. Zakona o zabrani diskriminacije, to je pravilno odbijen tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Na osnovu izloženog, valjalo je primjenom člana 248. ZPP reviziju tužiteljice odbiti kao neosnovanu.

Predsjednik vijeća
Nezirović Goran,s.r.